

**Mazowiecki Zespół
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego**

**WYNIKI POREJESTROWYCH DOŚWIADCZEŃ
ODMIANOWYCH W WOJEWÓDZTWIE
MAZOWIECKIM**

**GROCH SIEWNY
2018-2020**

Seroczyn 2021

Przewodnicząca Mazowieckiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa
Odmianowego
mgr inż. Emilia Sekulska
Dyrektor SDOO w Seroczynie

Stacja Koordynująca PDO w województwie mazowieckim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie
ul. Koszarowa 4, 08-116 Seroczyn
tel./fax (25) 6314292
www.seroczyn.coboru.gov.pl

Opracowanie :

mgr inż. Wanda Chojnacka

Rozpowszechnianie danych zawartych w publikacji z podaniem COBORU SDOO w Seroczynie jako źródła informacji.
--

Doświadczenia prowadzone w Ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

Wydawca:
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie

GROCH SIEWNY

Groch siewny z uwagi na szerokie możliwości wykorzystania plonu oraz popularność uprawy należy do ważniejszych gatunków bobowatych grubonasiennych. Jednak nasiona grochu zawierają najmniej białka ogólnego w nasionach (około 23%) spośród wszystkich bobowatych, dlatego zainteresowanie przemysłu paszowego surowcem jest ograniczone. Gatunek ten odgrywa ważną rolę w płodozmianie jako roślina fitosanitarna, przerywająca częstą uprawę zbóż po sobie. Groch zostawia dobre stanowisko dla uprawy roślin następczych. Stanowisko po grochu jest szczególnie cenne dla rzepaku, jęczmienia i pszenicy.

Aktualnie w Krajowym rejestrze wpisanych jest 31 odmian – 22 to odmiany ogólnoużytkowe i 9 pastewnych. W 2020 roku w doświadczeniach badanych było 21 odmian grochu. Najlepiej plonowały odmiany Batuta, Astronaute, Tarchalska, Olimp oraz pastewna odmiana Milwa. Dobrze zaprezentowały się też nowe odmiany Mandaryn, Nemo i Kazek

Tabela 1.

GROCH SIEWNY. Odmiany jadalne i ogólnoużytkowe oraz pastewne. Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KRO w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
1	2	3	4
1	TARCHALSKA*	2004	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
2	BATUTA*	2009	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
3	MENTOR*	2011	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
4	MECENAS*	2012	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
5	ARWENA*	2015	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
6	STARSKI*	2016	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
7	ASTRONAUTE*	2017	Saaten-Union Polska sp. z o.o., ul. Straszewska 70 PL-62-100 Wągrowiec
8	OLIMP*	2017	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
9	SPOT*	2017	IGP Polska sp. z o.o. ul. Wyspiańskiego 43 PL-60-751 Poznań
10	TYTUS*	2017	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
11	MEDYK*	2018	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
12	MANDARYN*	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
13	NEMO*	2019	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
14	RIVOLI	2019	IGP Polska sp. z o.o. ul. Wyspiańskiego 43, 60-751 Poznań
15	GROT*	2020	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
16	KAZEK*	2020	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
17	PROSPER	2020	IGP Polska sp. z o.o., ul. Wyspiańskiego 43, 60-751 Poznań

18	HUBAL #	2005	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
19	MILWA* #	2005	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
20	TURNIA* #	2011	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
21	MEFISTO* #	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin

*- odmiana chroniona krajowym wyłącznym prawem hodowcy, # - odmiana pastewna

Tabela 2

GROCH SIEWNY. Warunki polowe doświadczenia. Rok zbioru 2020.

Miejscowość	Kawęczyn (pole Radzików)	Czesławice	Sulejów
Powiat	Warszawa Zachód	Chełm	Piotrków Trybunalski
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	2	2
Klasa bonitacyjna gleby	III a	II a	III b
pH gleby w <i>KCl</i>	5,5	6,1	6,3
Przedplon	Pszenica ozima	pszenica jara	pszenżyto ozime
Data siewu (dzień, m-c, rok)	27.03.2020	02.04.2020	03.04.2020
Obsada (szt. /m ²)	110	110	110
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	01.08.2020	11.08.2020	29.07.2020
Nawożenie mineralne			
N (kg / ha)	30	28	30
P ₂ O ₅ (kg / ha)	30	80	45
K ₂ O (kg / ha)	45	60	100
Nitragina	zastosowana doglebowo	zastosowana doglebowo	zastosowana doglebowo
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (nazwa)	Maxim 25FS	Maxim 25FS	Maxim 25FS
Herbicyd (nazwa, dawka)	Boxer 800EC 3,5l/ha	Bandur 600SC 2,5l/ha Basagran 480SL 0,6l/ha	Wig462,5EC 3l/ha+ Boxer 800EC 0,8 l/ha; Basagran 480SL 3l/ha

Tabela 3

GROCH SIEWNY. Wyniki ogólne doświadczenia. Rok zbioru 2020.

Lp	Cecha	Kawęczyn	Czesławice	Sulejów
1	Pełnia wschodów (dzień, m-c)	19.04	13.04	21.04
2	Ocena wschodów (skala 9 ⁰)	8,7	9,0	8,7
3	Początek kwitnienia (dzień, m-c)	10.06	12.06	12.06
4	Ocena stanu ogólnego (skala 9 ⁰)	8,8	9,0	8,7
5	Wyleganie w fazie początku kwitnienia	9,0	9,0	9,0
6	Koniec kwitnienia (dzień, m-c)	24.06	30.06	28.06
7	Wyleganie w fazie końca kwitnienia	9,0	9,0	5,7
8	Wysokość roślin (cm)	97	108	79
9	Wyleganie przed zbiore (skala 9 ⁰)	4,4	5,4	2,1
10	Porażenie przez fuzarioz (skala 9 ⁰)	9,0	9,0	7,5
11	Porażenie przez mączniaka rzekomego	7,5	9,0	8,4
12	Dojrzałość techniczna (dzień, m-c)	25.07	13.07	20.07
13	Pękanie strąków (skala 9 ⁰)	9,0	9,0	7,6
14	Równomierność dojrzewania (skala 9 ⁰)	7,9	8,2	7,5
15	Masa 1000 nasion (g)	286,5	250,0	274,4
16	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	14,5	12,1	15,2
17	Plon nasion (dt/ha)	42,8	47,5	39,6

Skala 9⁰: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1 – stan najmniej korzystny

Tabela 4

GROCH SIEWNY. Plon nasion w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2020

Lp.	Odmiana	Kawęczyn	Czesławice	Sulejów
Wzorzec dt/ha		42,8	47,5	39,6
<i>Odmiany ogólnoużytkowe</i>				
1	Tarchalska	114	108	102
2	Batuta	115	102	114
3	Mentor	92	106	105
4	Mecenas	105	97	95
5	Arwena	103	101	107
6	Starski	100	89	106
7	Astronaute	112	117	105
8	Olimp	111	109	103
9	Spot	99	107	88
10	Tytus	85	86	101
11	Medyk	100	98	103
12	Mandaryn	109	109	106
13	Nemo	117	97	113
14	Rivoli	114	85	110
15	Grot	92	104	108
16	Kazek	108	115	106
17	Prosper	112	91	94
<i>Odmiany pastewne</i>				
18	Hubal	60	97	95
19	Milwa	92	82	85
20	Turnia	72	86	81
21	Mefisto	85	112	73

Tabela 5

GROCH SIEWNY. Plon nasion w % wzorca. Lata zbioru 2020, 2019, 2018 .

Lp.	Odmiana	Typ ulistnienia	Plon nasion w % wzorca				
			2020	2019	2018	2019-2020	2018-2020
Wzorzec dt/ ha			<u>43,3</u>	<u>37,4</u>	<u>40,1</u>	<u>40,4</u>	<u>40,3</u>
Odmiany ogólnoużytkowe							
1	Tarchalska	SL	108	111	110	109	110
2	Batuta	SL	111	110	111	110	111
3	Mentor	SL	101	89	88	95	93
4	Mecenas	SL	99	109	88	104	98
5	Arwena	SL	104	117	95	110	105
6	Starski	SL	99	102	92	100	98
7	Astronaute	SL	111	108	113	110	111
8	Olimp	SL	108	98	96	103	101
9	Spot	SL	97	106	119	101	107
10	Tytus	SL	91	103	94	97	96
11	Medyk	SL	101	90	104	96	99
12	Mandaryn	SL	108	126	-	116	-
13	Nemo	SL	109	97	-	104	-
14	Rivoli	SL	104	97	-	101	-
15	Grot	SL	101	-	-	-	-
16	Kazek	SL	109	-	-	-	-
17	Prosper	SL	99	-	-	-	-
Odmiany pastewne							
18	Hubal	LPP	84	96	112	90	97
19	Milwa	SL	86	100	100	93	95
20	Turnia	SL	79	95	112	86	95
21	Mefisto	SL	89	85	-	87	-

CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BĘDĄCYCH W BADANIACH PIERWSZY RAZ W ROKU 2020.

(sporządzona na podstawie List Opisowych Odmian)

1. GROT – Odmiana ogólnoużytkowa, wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona do wykorzystania na paszę i konsumpcję.

Plon nasion średni do dużego, plon białka średni.

Termin kwitnienia wczesny, termin dojrzewania średni, oraz okres kwitnienia dość długi. Równomierność dojrzewania dobra.

Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w okresie kwitnienia dość mała, przed zbiorem mała.

Odporność na zgorzelową plamistość, mączniaka prawdziwego i mączniaka rzekomego – średnia, na fuzaryjne wędnięcie – mniejsza od średniej.

Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Intensywność pobierania wody przez nasiona (tempo rozgotowywania się nasion) nieco poniżej średniej.

Optymalna obsada roślin około 110 szt./m².

2. KAZEK – Odmiana ogólnoużytkowa, wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona do wykorzystania na paszę i konsumpcję.

Plon nasion duży, plon białka dość duży.

Termin kwitnienia i dojrzewania oraz okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania średnia.

Rośliny dość wysokie. Odporność na wyleganie w okresie kwitnienia oraz przed zbiorem mała do średniej. Odporność na fuzaryjne wędnięcie, mączniaka prawdziwego i mączniaka rzekomego – większa od średniej, na zgorzelową plamistość – średnia.

Nasiona żółte, masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach dość mała. Intensywność pobierania wody przez nasiona (tempo rozgotowywania się nasion) poniżej średniej.

Optymalna obsada roślin około 110 szt./m².

3. PROSPER – Odmiana ogólnoużytkowa, wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona do wykorzystania na paszę i konsumpcję.

Plon nasion duży, plon białka dość duży.

Termin kwitnienia i dojrzewania średni oraz okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania bardzo dobra.

Rośliny dość niskie. Odporność na wyleganie w okresie kwitnienia dość duża, przed zbiorem średnia. Odporność na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość, mączniaka prawdziwego, mączniaka rzekomego – średnia.

Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, włókna surowego średnia. Intensywność pobierania wody przez nasiona (tempo rozgotowywania się nasion) powyżej średniej.

Optymalna obsada roślin około 110 szt./m²